

SOPRONI UJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Ujság“, az „Oedenburger Zeitung“ átvételét képezve külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter Alfrédnél, Várkerület 121. szám.

Távbeszélő 25. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A bécsiek.

Sopron, november 8.

Oda fenn a császári városban rettenően haraguszna reánk Lueger pajtsái, mert azt mondják, hogy mi miattunk bukott el a szép „Karl“, pedig ez nem is haragszik a magyarokra, hiszen kijelentette néhány nappal elébb, hogy ő az oláht is szereti, a horvátot is szereti, a cigányt is szereti, miért ne szeretné a magyart is?!

Csak egy kis baj van, és ezt belátják már a bécsiek is, hogy a Lueger hevenyészett szerelme csak a galád parthievadász szemforgatása marad mindaddig, valameddig a szerelem viszonzásra nem talál. Azok, akik a marionettaként igazgatják s akiknek sem Lueger, sem az antiszemitizmus, sem Magyarország becsülete nem a végezteljük, és akik elejtették Luegert az ő antiszemitizmusával egyetemben, mihelyt czélt értek a népek szabadságának ellenségei, szeretnének most szerelmet közvetíteni a lehetetlenségek közt: Lueger és a magyar közvélemény között! Az osztrák főurak és a magyar néppárt vezetéi egyesült erővel szántják föl a közvéleményt Lueger érdekében, s mert hogy egyedüli eszköze ennek a műveletnek az antiszemitizmus ekéje, hát ezzel szántanak. A néppárt, mint a keresztény-szocializmus magyar megfejlése, e művelet közben nem cselekszik töle idegent. Az ő tanai ugyanis csak ott foghatnak gyökeret, ahol a vadgyűlölet előbb átjárta a talajt. A mi világunk humusában nincsen helye ennek

a bárgyusoknak, a legsötétebb középkor kereszténységének sziklás, mocsaras földje kell ide. De az, hogy eljárásuk nem magyar, nem hazafias, őket nem bántja. Végezteljük a modern Magyarország megsemmisítése lévén, szövetkeznek ők mindennel, ami ennek a magyar kulturának ellensége: nemzetiségekkel, a vallási és faji gyűlölettel, sőt Luegerrel is, aki ép olyan ellensége hazánknak, mint ők.

De Lueger nekik egy eszmét képvisel. Nem az antiszemitizmus ez az eszme. Csak a bécsi „tepp“, akinek lelkiállását kielégíti, hogy „valahova“ tartozik, — amit nem kell megérteni, csak megbögni, csak az a hülye „Vorstadtmensch“, — akinek természetrajzát Buffon elfelejtette osztályozni, — csak az hiszi, hogy az antiszemitizmus az „uralkodó körök“ eszméje. Amint Bebel mondta, hogy az antiszemitizmus a „dumme Kerl“ szocializmusa, — a mozgalom mögött álló arisztokraták és papok is jól tudják, hogy a zsidók gyűlöletét nem lehet gyakorlati értékre fölváltani, vagyis hogy az antiszemitizmus nem lehet politikai program, mert a zsidókat sem kikergetni, sem agyonütni nem lehet. Nekik ez a mozgalom azért kell, hogy a tömeget egy könnyen elsajátítható és kezelhető közös érzésbe összekergetve s előbb egy minden nemes indulatot kiölő gyűlölet tüzén át eresztve, kezes barmukká átalakítsa, a melyet aztán neki lehet indítani mindenek: szabadságnak, alkotmányának, függetlenségnek, szóval mindennek, ami most gáncs a reakció görgeteg útján.

Ezt az eszmét képviseli tudtán kívül Lueger Bécsben és ennek az eszmének egyengetik útját most Magyarországon. Már némi jeleit is láthattuk a terjedő ocsmányságnak. Az egyetem díszes homlokára kiült az antiszemitizmus verejtéke. Az „egyetem polgársága nevében“ üdvözlő fölírat ment Luegerhez, az egyetem falait gyűlöletes ezédulák lepik el, melyek az aulát egy évezreddel dekapitálják, lovagias affairek egész sárkányserege kél ki máris ebből a kadmusi megvetésből — ki tudja mi készül még az éji homályban?

A zsidókat mi nem féltjük. A magyar zsidóság ifjusága ez ország lovagias szokásain acézolta erőit erre az előre sejtett küzdelemre és meg fog torolni minden kísérletet, amely társadalmi egyenranguságát és magyarságát kétségbe merné vonni vagy megtámadni. Ők nem fognak a bécsi zsidók sorsára jutni: a magyar zsidó már azzal is ki fogja mutatni, hogy magyar vér foly ereiben, hogy a magyar faj legnemesebb erőnyeivel fog küzdeni, ha kell, pozíciójára és magyarságáért és nem fog meghátrálni a másodrangu állampolgárság bélyegével a homlokán. A zsidókat mi nem védjük, de védjük a hazát és ez ország szent jövőjét, ennek a védelmében pedig sietünk óvást emelni az ellen, amit lelkiismeretlen bujtogatók vétkezni kezdenek a haza ellen.

A zsidóság Magyarországnak egy igen nevezetes kontingense. Izlés dolga, hogy valakinek jól esik-e, nem-e ez az állapot, de mert állapot, azzal számolni

TARCZA.

Akinek az Úristen a pártfogója.

— A „Soproni Ujság“ eredeti tárczája —

Írta: Tensus Tivadar.

(Vége.)

— Lássuk csak! Saroglya Ferencz végzett jogász, a három vizsgat kitünő sikerrel letette. Négy év óta van a vonalon, pártfogója: nincs.

Az előlúlo erre vállat vonogatta, mire a mellette ülő szemöldökét a homloka közepére rántotta s mind a két vállát vonogatta. A harmadik hirtelen kihuzta zsebeibe dugott kezeit s úgy mutatva, hogy milyen végtelenül sajnálja az esetet. Mikor már mindenik kimutatta véleményét, akkor elővették a második kérvényt.

Következett János Béla. Ez még semmi hivatalban sem volt, de igen előkelő pártfogója van.

A tanácskozó urak a bizonyítványok hiányát emlegető beszédnél mogorván összenéztek s azután némán rázták fejüket, hogy ez sem kell.

— De igen előkelő pártfogója van! erre már kiderültek az arczok, miként egy nagy bazsarózsa, melyet a szép májusi nap kivirít és körülszáll felelték.

— No, hát ez legyen.

— A szükséges ismereteket később is elsajátíthatja.

— Behozzuk fél évre.

— Hiszen nem kell ide egy káptalan tudománya. Az általános helyeslésbe az előadó hangja ismét belevagyúlt.

— Van itt kerem, még egy figyelemreméltó kérvény, még pedig az öt év óta gyakoronoki minőségben nálunk dolgozó Répai Eleméré. Bizonyítványai teljesen rendben vannak, beszél több nyelvet, miért is őt ajánlom a kinevezésre. Hanem megeredtek erre a replikák.

— Hjah, de a gróf ur!

— Most nem lehet, majd legközelebb.

— Olyan nagy protektorral nem lehet újjat huzni.

Ebben mindenki egyetértett.

Csak az előadó dobolt zavartan irónjával a zöld asztalon. Az elnök végre megszánta a sarokba szorított referenst és megszólította.

— Hát ki a pártfogója? — tudakolta nagy érdeklődéssel.

— No lám, azt nem is kérdeztük! — tódította meg egy másik.

— Pedig ez a fő, ugye spektabilis?

— Persze, persze! — felelt a megszólított s rögtön utána döngő hangon halljuk-ot kiabált.

A szolgálatkész előadó rögtön előveszi a szolgálati ívet, de alig hogy bepillant, tiszta szívből elkezd kacagni. A gyülesező urak arca kellemetlen benyomás kifejezését tükrözik vissza.

— De előadó ur! feddi az elnök a dekórumról megfélekedezett tisztviselőt, — mit nevet ön?

— Ezt a pártfogót kérem alásan, brühühühü-brh-hü-hü — méltóságos uram — hi-hü.

— És ki az a pártfogó? — kérde tovább, rendíthetetlen komolysággal.

— Az, brühü-hi-he, az Úr-hi-hü-isten, — nyögte ki döcögve az érdemes ur.

— Az Úristen! — viszhangozták a terjedelmes testtel megáldott tanácskozók. — No, ez jó! S azután ők is elkezdik a kacagást, hogy kivörösödik bele az arczuk, a szemükből pedig kicsordulnak a könnyek.

A nagy nevetést legkésőbb a forgalmi osztály vezetője hagyja abban s nagy mosolyogva jegyzi meg.

— Ennek van a legnagyobb pártfogója.

— Egyik sem mérközhetik vele, — kontrázik a másik.

— És meg sem haragudhatnak, ha ezért az egyért mellőzzük őket!

A többiek csak mosolyogva bölintgatnak, hogy bizony ez így van.

— E szerint tehát ezt kell kineveznünk.

A tanácsurak csak a mosolygó szemükkel intettek: ezt, ezt.

És a tanácskozó teremben tánczó s az üzletgyakornok asztalán ingerkedő napsugár, a mint bevonta őt fényes glóriával, a falakra, a burkolatra oda rajzolta:

Ezt! Ezt! . . .

kell. Valamint hogy a hazát nem azért szeretjük, mert nagy és hatalmas, hanem egyszerűen azért, mert a haza, épügy nem válogathatunk a hazánk, vagy nemzetünk szépségeiben, orraiban, mert ez fejlődési-állapot. Tessék meghinni, az örmény is szívesebben volna angol, mint örmény, de ha örmény! Nos hát a magyar zsidóság fejlődési állapot, melyet azonfelül annyi magyar vér járt át abban az ezer esztendőben, hogy itt vagyunk, talán annyi, mint a tisztán magyar fajt, amely fölött már többször össze is veszttek a tudósok. E mellett a tény mellett, amely csak ugy történeti, mint a magyar nemzet egyéb jelen állapota, ez a nevezetes kontingens erős hazafias érzelmű és 20—25 év mulva igen jelentékeny módon szándékozik erősíteni a magyar faj hegemoniáját és néprajzi statisztikáját, hibeiben és erősebben, mint a többi más fajbeliek. Nos hát nem hirdetünk új igazságokat, mondván, hogy ezt a magyarbarát, sőt sovén magyar lakosságot elkedvetleníteni, tiporni, séíteni, egyszerűen vétek a haza érdekein és így hazaárulás, melyet alig lehet elég erősen megtorolni.

Lueger és társai maradjanak meg egészen Bécsnek meg Ausztriának!

Politikai hírek.

Sopron, november 8.

A főrendiház bizottságaiból. A főrendiház közgazdasági és közlekedésügyi bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor tartott ülésében tárgyalta le és fogadta el a képviselőház által legutóbb letárgyalt 19 viczinális vasutáról szóló törvényjavaslatot. Holnap délelőtt az igazoló-bizottság tart ülést.

A költségvetési vita szónokai. Még csak két napja indult meg a költségvetési vita, már is kitűnik, hogy az egyike lesz azoknak költségvetési vitáknak, a melyben az ellenzék egész műdühét ki akarja adni. Körülbelül 5 hónapi szünet után ez az első érdemleges tanácskozás a Bánffy-kormány kormányzati tevékenységével most van tulajdonképp az országgyűlésnek először alkalma foglalkozni. És az ellenzék ezt a foglalkozást akarja is használni bőségben. A legközelebbi napok szónokai a következők: holnap pénteken beszélnék Sággy Gyula a nemzeti párt részéről, Molnár József a függetlenségi és 48-as párt részéről. Molnár hasonlóan Horánszkyhoz és Helfyhez, főleg a költségvetés pénzügyi részével fog szakszerűen és behatóan foglalkozni. Utána Babó Emil és Várady Károly fognak még holnap beszélni. — Szombaton a vitának igen érdekes napja lesz. Először Szaecsvay Sándor fog felszólalni, ezután következik a sor Ugron Gáborra, a ki rendkívül nagy-érdekű politikai beszédet fog mondani. — Utána beszél Ragályi Lajos, a kilépettek körének egyik legtehetségesebb tagja, a ki, úgy tudjuk, némileg eltérő irányban fog beszélni, mint gróf Szapáry Gyula. — A nemzeti pártból Deésy Zoltán, a függetlenségi és 48-as párt részéről pedig Vikár István fog még szólni. — A kormánypárt részéről a vitában előreláthatólag részt vesznek: Neumann Ármán, Papp Géza és Rosenberg Gyula, a kiknek mikori felszólalása azonban bizonytalan. Érdeklődéssel várják a házban Berzeviczy Albert felszólalását is, aki azonban csak a jövő hét elején fog beszélni. A jövő héten hétfőre már Hortoványi József és Sima Ferencz, keddre Péchy Tamás, Szalay Imre és Endrey Gyula vannak előjegyezve. Apponyi Albert felszólalása a jövő hét közepére várható.

„A mi vasutaink ügye.“

A Soproni Hírlap 256. számában nagy beütés, s mint t. laptársunk írja „közteltűnésre méltán számítható“ udonság jelent meg, a mely

„a vármegyére s városunkra felette érdekes hírt“ adta közre, hogy

„mint előkelő forrásból értesül, az összes engedélyezés alatt álló sopronmegyei helyi érdekű vasutak (sopron—pozsonyi vasut és a kis-czell—párndorf vasut mindkét variánsa) tárgyában a döntő **értekezlet** folyó hó 10-én lesz a keresk. minisztériumban“.

A hír megjelenése után — mint 256. számunkban meg is írtuk — mi azonnal utána jártunk, hogy mennyiben felel meg a valóságnak laptársunk közleménye, a mit az esetre, ha csakugyan tény, kötelességünknek ismertünk volna lapunk útján a nagy nyilvánosságnak is tudomására juttatni.

Tudakozódásainkra — ismételjük — a lehető legelőkelőbb forrásból az a válasz érkezett, a mit 256. számunkban lenyomattunk, hogy

„döntő értekezletről szó sincsen, miután a mult konferencia alkalmával a miniszter önmagának tartotta fenn a döntést, s terminust ahhoz nem köt, mikor határozza el magát“.

Ezt a pár sort minden megjegyzés nélkül írtuk le. Alkalmunk ugyan lett volna itt az erkölcsbíró szerepét játszani, oktatást adva t. laptársunknak amint az csak a napokban tette, a szenzáció hajhászásnak meg nem engedett, vagy legalább is nem illő eszközeiről, de nem akartuk a dolgot még inkább elmérgesíteni.

A S. H. azonban nem elégedett meg ennyivel, s ma megjelent számában hirrovata elején leezkét ad nekünk, „ambieziózus“ laptársának a helyi érdekű vasutakról szóló törvényezikkekben, nem fukarkodva egyszersmind szívélyes szavakban adott tanácsával sem, hogy „máskor körültekintőbbek legyünk legelőkelőbb forrásaink megválasztásában.“

Hírét pedig megerősíti a következőkkel:

... tudnia kellene, hogy a helyi érdekű vasutakról szóló 1880. évi XXXI. t.-cz. és az ezt kiegészítő 1888. évi IV. t.-cz. 6. §-a értelmében **engedélyezési tárgyalás** tartandó s ezen megállapítandók az üzletbevitel feltételei“.

Ez után a válasz után ime kijelenthetjük, hogy a Soproni Hírlap két utolsó szenzációs vasuti híre elejétől-végig koholt. A zsurnalisztikai kollégialitás határai mindig ott végződnek, ahol a guny, az animozitás s a közönség üzleti érdekekből való alaptalan fölizgatása kezdődik. Az objektív itélő közönség meggyőződhetik róla, hogy ezt a határt nem miltéptük át.

Kijelentjük, hogy a döntésnek okt. 10-ére jelzett bekövetkezése közönséges szerencsejáték volt, abban a meggyőződésben, hogy ha véletlenül még is megtörténik, b. lapjuk végelgyengülésben szenvedő renomméja nagyon üdvös életelixirt kapna ismét egy rövidke időre. Kijelenthetjük — értesüléseinkre támaszkodva — hogy a minisztériumtól se Radó Kálmán, se a kapuváriak, se a kismartoniak a döntés idejére nézve tudósítást nem kaptak s azok a hírek — akárhogy tiltakozik is ellene t. laptársunk — a szerkesztőségben készültek. A döntés ideje közel van, a hetekben okvetlen meg kell történnie, ki tudja, hátha beüt?

Ez az előkelő forrás, a honnan a Soproni Hírlap merített. Tartózkodtunk volna ennek a konstatálásától, ha a mai számában közreadott „ezafolata“ nem illusztrálja ékesen az ő harezmodorát. Mert azt a hírt, hogy a „**döntő értekezlet**“ f. hó 10-én fog bekövetkezni, azzal megerősíteni akarni, hogy a törvények értelmében **engedélyezési tárgyalás** tartandó, s ezt a nyakánál fogva előránézígtált argumentumot, a mit bizonyára a Soproni Hírlap sem vesz komolyan, ilyen módon az arezunk közé csapni, — nagyon furcsa módja a polémiának. A S. H., — nagy éppen mai számában beszél „a fogalmak vesszőparipájáról“ meg a „fogalmak összezagyválásáról“, az csak tisztában van azzal, hogy mi az

értekezlet s mi az engedélyezési tárgyalás!?! . . .

Ez az, a minek elmondására t. laptársunk bennünket formálisan kényszerített. Ismételten sajnáljuk, hogy két magyar napilap, a melynek itt Sopronban olyan ideális s olyan hazafias missziója van, ilyen hangon diskurál egymással. Vigasztalásunkra szolgál azonban, hogy nem mi voltunk azok, a kik ezt provokálták. —n.

Napi hírek.

Sopron, november 8.

— **Gyurácz püspöksége.** Az Egyetértésnek táviratozzák Győrből, hogy Gyurácz betegségére való tekintettel nem fogadja el a ráeső választást. Lemondása esetén Poszvek Sándor soproni teológiai igazgató lesz a dunántúli evang. kerület püspöke.

— **Ülés a vármegyén.** A vármegye november havi rendes közgyűlése több nagyon fontos kérdéssel is foglalkozik. A közgyűlés tárgysorozatát a hétfőn, e hó 11-én ülésező állandó választmány fogja előkészíteni. Az ülés többek közt a birtok határainak jelzése tárgyában alkotandó szabályrendelet tervezetéről beszél a jövő évre kivetendő betegápolási és laktanya illetve beszállásolási pótdadó összegét határozza meg, értekezik arról a szabályrendeletéről, a mely megállapítja a törvényhatósági állatorvosok által magán gyakorlat után szedhető díjakat, stb.

— **Német misszionárius Sopronban.** A hírneves lipcei misszionárius, Handmann, vasárnap délelőtt az evangélikus templomban prédikációt tart. Délután 5 órakor pedig az ev. népiskola vizsgatermében beszél tapasztalatairól, a miket indiai terítése közben szerzett. A délelőtti isteni tisztelet folyamán adományokat gyűtenek a misszió javára.

— **A városi filloxera-bizottság** tegnap délután ülést tartott, a melyen Lenck Lajos városi képviselő elnökölt. A tárgyalások a körül csoportosultak, hogy miképpen volna lehetséges utját vágni a filloxera rohamos terjedésének. A bizottságnak az adott erre alkalmat, hogy Vetter Pál, a Jánostelep igazgatója a közigazgatási-bizottság elé terjesztett jelentésében igen komolyan jelezte a helyzetet. A tárgyalások folyamán azt állapították meg, hogy Vetter tulságosan feltűnő színekkel esetelte a helyzetet, sőt ellenmondása is keveredett. A bizottság megállapította, hogy 174 szőlőbirtokos közül csak 17 vonakodott kellőképpen nem kénegezni, sőt utóbb ez a 17 is jelentkezett, hogy szőlőiket is megöntözzék.

A bizottság memorandumot készít és abban ki fogja emelni, hogy jövőben, mint arra egyedül hivatott közeg, szakvéleményt óhajt közölni.

Hogy a peronoszpora terjedésének hathatósan utját lehessen állani, a bizottság helyén valónak látná, hogy a városi költségvetés keretében irányoztassék elé annyi, hogy kellő számú peronoszpora-feeszkendezők lehessen bevásárolni és az alkalmazandó munkások bérét 250 forintról 500 forintra lehessen emelni.

Folytatólag tudomásul vette a bizottság, hogy Haslinger filxera-biztos lemondott állásáról és elhatározta, hogy pályázatot hirdet a megüresedett állásra. Az alkalmazandó biztosnak 700 forint lesz a fizetése és 300 forintot kap a kocsiállomány címén.

A beteresztett számadások felülvizsgálatával Lenck Lajost, Kheim Pált és Démy Sándort bízták meg.

Hosszabb vita fejlődött a csimaszok és cserebogarak pusztítására vonatkozó indítvány körül. Azt határozták, hogy Lenck Lajos elnök ez irányban a vármegyei gazdasági egyesület titkárával, Kobza Sándorral értekezzenek.

— **Az egyenes adók összeírása.** Az 1896, illetve 1897 és 1898. évekre kivetendő egyenes adók összeírása nemsokára megkezdődik a megyében. A jegyzőknek mele ideje lesz most, de izzadni fognak a jámbor adófizető polgárok is.

December hó 20-ikaig kell az összeírással foglalkozóknak az adókötelezettek és adótárgyak lajstromát a megyéhez beterjeszteni, a honnan az egyes jelentéseket természetesen fölterjesztik a pénzügyminiszteriumba.

A magyar kisededovó-egylet theaestélye. A jövő szombaton tartja meg a soproni magyar kisededovó- és gyermekmenhely egyesület ez idej theaestélyét, a melynek rendezése körül Jekeltalussy Sándorné és az ő elnöktársai páratlan buzgalommal fáradoznak. Egyben arról is értesülünk, hogy az idej theaestélyen rendkívüli művelzet vár a közönségre. A kereskedelmi miniszter — tekintettel az egyesület nemes céljaira és az előljárók emberbaráti buzgalmára — megengedte, hogy ezen az estélyen az állami telefonszám díjtalanul bevezessék a kaszinó nagytermébe és összekössék Budapesttel — Temesvárral, hogy a soproni theaestélyen megjelent közönségnek része legyen olyan speciális gyönyörűségben, mint egy a nemzet legelőkelőbb művészei által előadott hangverseny.

A zseniális telefon elfogja hozni a hangversenyre Blaha Lujza édes csattogását, aki a saját szalonjából fog a soproniaknak pár gyönyörű magyar nótát énekelni. Részt vesz a hangversenyen még Komáromy Mariska, az opera kitünő primadonnája is. Hallunk ott még Temesvárról egy kitünő vadászkiáltól és sok mást, a miben még eddig nem állapodtak meg az egylet vezetői. Szóval a theaestély előreláthatólag a szezon legelőkelőbb és leglátogatottabb mulatsága lesz, a melyre már most is kötelességünknek tartjuk a nagy közönség osztatlan és meleg érdeklődését felhívni.

Átköltözködés. A soproni kerületi betegsegélyző-pénztár hivatalos helyisége máától fogva várkerület 15. szám alatt, a Roth-féle házban az I. emeleten van.

Halálhír. Lapunk zárta előtt pár perccel értesülünk, hogy Lepossa Antalt, a vármezei árvászek ellenőrt ma délután fél 6 órakor elragadta a halál a mely nehéz, kínzó betegség képeben hosszú ideje fenyegette. Lepossával az ideális, testestől-lelkestől magyar tisztviselő gárdája lett szegényebb, akik Sopronvármegye tisztviselői karának annyi tekintélyt, a magyar közigazgatásnak annyi erőt kölcsönöztek.

Az időjárás. Könnyű tavaszi kabátokban elegáns fiúcsok és ruhaderékben esinos menyecskék úgy feszítenek végig a Várkerületen és a Deákteren, mintha tavasz volna, esábitó szép tavasz, a mikor . . . verseket írnak a fűzfaórák. Ha az avar nem zörögne a lábunk alatt, azt hinnénk, hogy fakado tavasz van, a mikor nyílnak az ibolyák és bimbaja pattan a rozsaifának. De a lehullott falevél és az itt-ott még feltűnő téli kabát, meg a Brennbérgből hosszú sorban döcögő szeneskocsik árulják el, hogy itt van a tél, itt van, és az a langyos fuvallat csak egy elkésett nyári lehellet, a mi jól esik mindnyájunknak, — de különösen jól esik a szegényeknek, a kik még ráérnek gondoskodni arról, a mi ilyenkor már az álmukat is megrontja, — fűtőanyagról.

Az új rend a megyében. Kedves kivételről értesítik lapunkat Német-Keresztúrról, a hol se hire se nyoma az olyan garázdálkodásoknak, a minők legutóbb Feketevárosban is alaposan befeketítettek. Levelezőnk írja, hogy a német-kereszturi anyakönyvvezető, Schummel Sándor egyébként is olyan köztisztviselőnek örvend községekben, hogy az ő közvetlen hatáskörébe rendelt téren rendellenesség elő sem fordulhat. Nagy érdeklődéssel várták a német-kereszturiak az első polgári házasságot, mert az ottani rabbi leánya volt a menyasszony és a rabbi-helyettes a vőlegény. Mikor a jegyospár az anyakönyvvezető elé lépett riadalmaséjlen hangzott fel a termet zsufolásig megtöltő közönség ajakán. Schummel igen szép beszédet intézett a fiatal párhoz, a mely az anyakönyvvezetőtől a templomba vonult, hogy a menyasszony atyjától Friedmann Dávid rabbitól kinyerje az egyházi áldást is. Érdekes asszisztenciája volt itt is az esketőnek, — amennyiben kö-

rülte állottak a lakompaki, kismartoni, beledi, nyitrai, nagymartoni, soproni, esornai és sárvári orthodox rabbik.

Tolvaj cseléd. A rendőrség tegnap letartóztatta Varga Matild, baboti születésű 18 éves cselédet, aki Heinz helybeli péknél szolgált. A letartóztatásra egyik péklegény feljelentése adott alapot, akinek elveszett ezüst óráját a leány ládjában találták meg. Nagyon alapos a gyanu különben, hogy Varga Matild a gazdája pénzes fiókjában is kotorászott, mert olyan bevásárlásokat tett, a mik éppenséggel nem állanak arányban a fizetésével. A nyomozás fogja kideríteni, hogy alapos-e a lopás gyanuja Varga Matild ellen, aki körömszakadtából tagad s azt mondja, hogy csak ártatlan inceselkedésből dugta el a legény óráját.

A rendőrség ítéletei. A rendőrség tegnap egész sereg ítéletet hozott egyes kihágások miatt. Így

1. 1 frt pénzbírságra ítélt egy fuvarost, mert a kocsiján ülve hajtott a végig a városon az ökreit.
2. 50 kr. pénzbírságra ítélt egy cselédleányt, mert az előirt biztonsági öv nélkül tisztította az ablakot,
3. 3 frt pénzbírságra ítélt egy bécsi utcai gazdát, mert az udvarán összegyűjtött trágyával megfertőztette az utca levegőjét.
4. 3. napi elzárásra ítélte Weiszböck S., Motzer S., Borosai E., Radits L. és Graf L. suhanczókat, akik a rózsá-utczában egymást összeszurkálták, és
5. 50 frt pénzbírságra ítélte Neubold Károly cserepező legényt, aki az újteleki-utczában véresre vert egy kis fiút.

A sertésvész a megyében mindinkább alább hagy. Ma Klimpáról, Zarányból és Vimpáczról kaptunk tudósítást a járvány megszűnéséről. Figyelmeztetjük azonban a községeket, hogy a földművelésügyi miniszter juniusi rendelete, amely eltiltja a sertésekkel való házalást, még mindig fennáll s a rendelet ellen vétőket nagyon szigorúan fogják büntetni.

A mai hetivásárról. (Saj. tud.) A mai betivásár forgalma nagyon élénk volt. A marhapiacra 886 ökröt hajtottak fel, a mik jó áron keltek el. Magyar ökrökből az élő hus 100 kilóját 28—32 forint, német ökrökből az élő hus 100 kilóját 31—36 forintjával fizették. A borjúkból keveset hoztak a forgalomba; kilójuknak 62—65 krival volt az ára. Sertésből bőven szállítottak a piacra, áruk is elég jó volt. Az élő hus kilóját 34—40 krral fizették. A széna ára 2 frt 50, szalma ára 1 frt 30 — 1 frt 50 kr volt.

Törvénykezés.

A kir. törvényszék polgári felebbezési tanácsa, 1895. évi november hó 9-ik napján szóbeli tárgyalás utján a következő ügyeket intézi el:

4301. Özv. Piesekker Józsefné Trimmel Terézia és társa felpereseknek Wohlmuth Terézia és társai alperesek ellen ingatlan tulajdona iránt indított perét.

Előadó: Uhlig Károly kir. törvényszéki bíró.

8499. Berecz Abel felperesnek Lebisch József alperes elleni 142 frt 29 kr tőke s jár. iránti rendes perét.

Előadó: Havas Lajos kir. törvényszéki bíró.

Táviratok.

A képviselőházból.

Budapest, november 8. A képviselőház mai ülése a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatnak azon paragrafusával foglalkozott, a melyeket a főrendiház némi módosítással fogadott el.

Papp Géza előadó ajánlotta, hogy a képviselőház fogadja el a főrendek módosításait.

Kovács Albert, a nemzeti párt részéről kijelenti, hogy ő ez alkalommal sem fogadhatja el a törvényjavaslatot.

Ekkor emelkedett föl helyéről **Csáky Albin** gróf a reformok megalkotója, hogy kifejtsse, miszerint elvi különbség a két ház között tulaj-

donképpen nincsen. A logikai következtetés azt követelné, hogy kilépés után megszűnjének az összes kötelezettségek, — de viszont gyakorlati okok ellene szólnak. A korszakot alkotó reformok már törvénybe vannak iktatva; most már csak ez a ridikulus mus van hátra. Nagy hiba volna az éveken át fennforgott konfliktust nem elvi kérdés miatt újból feleleveníteni. Utóvégre is az, hogy a kilépettek három vagy öt évig osztozkodnak-e kilépésük után községük terhében nem lehet elegendő alap arra, hogy koczkatassunk egy elvi álláspontot. Ajánlja a javaslat elfogadását módosított alakban.

Vajay István hevesen szól ellene és mondja, hogy a nép majd kitepi törvénykönyvéből, ha még is törvénybe iktatnak. Ezután Tisza Kálmán kolozsvári beszédjét bírálja az ő szokott modorában.

Wlassics Gyula kifejti, hogy e változtatás által az elvek integrátása esorbát nem szenved és kéri a házat, ne akadályozza meg aprólékoságok miatt egy nagy mű zárókövének letételét, — a melynek megtörténte után újból egyesülhetnek azok, a kiket a reformok elválasztottak.

Tisza Kálmán is felállt, hogy válaszoljon Vajaynak és kijelenti, hogy a felekezetenélküliséget soha sem fogja pártfogolni.

Kolozsváry István és **Kiss Albert** nem hajlanak meg az opportunizmus előtt; inkább kezdjék a tárgyalásokat elülről.

Hermann Ottó végül a főrendiház eltörlését sürgette.

A nyomban megejtett szavazásnak az lett az eredménye, hogy a módosításokat óriási többséggel elfogadták.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot legközelebb ő felségéhez terjesztik fel szentesítés végett.

Folytatólag az 1896. költségvetést tárgyalták.

Sághy Gyula a képviselőház legunalmasabb szónoka beszélt az ülés végeig.

Az eszékiek Bánffynál.

Budapest, november 8. Eszék város küldöttsége ma hozta meg Bánffy Dezső báró kormányelnöknek a díszpolgári oklevelét.

Lueger ügye a Reichsratban.

Bécs, november 8. A Reichsratban ma Steinwender és Hauk meginterpellálták Badeni gróf kormányelnököt Lueger megerősítésének elmaradása miatt.

A zászlósértés ügye.

Zágráb, november 8. Befejezték a zászlósértés afférjében részt vevő diákok ellen megindított vizsgálatot. A tárgyalás — ötvenhat vádlott ellen — ha a vádindítvány ellen nem adnak be föllebbezést, hétfőn lesz. A vád szerint a bűnösök nemzetiségek ellen izgattak. A büntetőtörvény 5 vagy 6 havi börtönnel sújtja a vétkeket.

Budapest, nov. 8. (G a b o n a t ö z s d e.)

A buzaáránlat gyenge volt a mai tőzsdén; kereslet azonban erősebb

Az irányzat emelkedő.

Felszállítottak 20000 métermázsza búzát, a melyen könnyen adtak tul még 5 krral magasabb áron is.

A rozs ára is emelkedett 5 krral. Más áruban kevés volt az üzlet; de az árak tartották magukat.

Új tengeri	4.20—35
Buza tavaszra	7.01—02
Rosz tavaszra	6.43—45
Tengeri május-juniusra 1896.	4.58—59
Zab tavaszra	6.00—01
Repeze aug.—szeptemberre 1896	10.90—95
Idő: szép!	

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, november 8.

Egységes járadék	99.90	Magyar hitelbank	462.—
Magy. arany-kor.-jár.	120.65	Länderbank	260.—
4% magyar kor.-jár.	98.50	Unionbank	334.—
Magy. földteherm.-köt	97.75	Allamvasut	379.50
Anglo-bank	172.75	Délvasut-részvény	107.25
Oszt. bank-egyesület	157.—	Napoleonudor	9.59
Oszt. hitelbank	38375	Márka	58.97

Az ezredéves kiállítás.

(A Kiállítási Értesítő tudósítása a „S. U.“ számára.) Sopron, november 8.

A magyar háziipar.

Az ezredéves kiállítás egyik legszebb és leg-üdvösebb feladata megösmertetni a magyar népet a világgal. A magyar népet, a maga teljes valóságában. A házat, a szobáját, a csürét, az ölját, a viseletét, az életmódját, a szokásait, az erköl- cseit és a két keze munkáját. Ennek a célnek szentelik a kiállítás faluját, ötvennél több épületé- vel és százon felül levő melléképületeivel. Erről a fáluról még többször lesz alkalmunk beszélni, most csak egy nagy épületéről essék szó, a hol a magyar háziipar kerül bemutatásra. Maga az épü- let a pozsonyi városházának mása lesz s pozsonyi iparosok építik, egészen híven az eredeti nyomán. Négy nagy csoportra oszlik benne a kiállít- tás; ezek:

- 1. a fonó- és szövő ipar;
2. fonások fűzesszöből, hánacsból, gyékény- ből, szalmából;
3. agyagipari czikkek;
4. faipari készítmények.

Mindenik csoport nemcsak a készített tár- gyak bemutatására szorítkozik, hanem egyszers- mind teljes statisztikáját adja, hogy hány ember foglalkozik az illető háziiparral, hány férfi nő,

gyermek, mennyit tesz az évi termelés, s mennyi a munka keresete. De ezen felül, hogy a kiállítás képét változatossá s magát a kiállítást tanulságossá tegyék, bemutatják életnagyságu figurákkal és csoportokon a készítés módját is. Az agyagipari csoportban például egy tűzálló téglából összerakott kis házikó lesz, a melyben a p.pirmasszából élet- hűen utánzott zsalszűnyei fazekas korongján tá- lakat és bögréket készít, egy másik csoportban az asszony meg a fiu az agyagot veri, áztatja és gyurja a fazekas kezéhez; egy harmadik pedig a kész fazekakat, tálakat, bögréket rakosgatja és helyezi el. A fonó- és szövő-ipari csoportban látni- való lesz a torontáli szőnyeg- és szövő asszony s a szövőszékével, a varrottat készítő bánffy-hunyadi nő, a felvidéki csipkeverő leány. A vessző és bános fonó-csoportban látható lesz a dorozsmai kosárfonó család munkássága, azon kezdve, mikor a család ifjabb tagjai hántani kezdik a fűzesszöt s végig minden procezzuson, amint a készülő kosár kézzel-kézre jár s végre a család fejének a kezéből kerül ki, mint formás, kész kosár. Ugyanígy látható lesz egy hajdu-nánási szal- makalap-készítő család s egy bártfai gyerekkjáté- kot, babákat, fa-faragásokat csináló familia. A bábukat mind az illető vidék ruháiba öltöztetik s a szükséges ruhákat, eszközöket, szerszámokat már fel is hoztatták Budapestre.

Soproni gabona-árak.

1895. november 8.

Buza 6.50-7.-; Rozs 6.50-6.75; Árpa 5.30-6.40; Zab 6.30-6.60; Tengeri 5.00-5.50; Széna 1.80-2.60; Szalma 1.20-1.50.

Kis lutri.

1895. november 6-án.

Table with 4 columns: Brűnn, 63, 37, 12, 44, 76

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután, 6.45 este.
Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.
Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.
Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Déli vasut.

Indulás Bécs-felé: 6.00 reggel, 7.23 reggel, 10.55 délelőtt, 2.20 délután 6.18 este.
Érkezés Bécsből: 7.08 reggel, 9.18 délelőtt, 4.20 délután, 7.49 este, 10.43 este, 1.37 éjjel.
Indulás Szombathely-felé: 9.28 délelőtt, 4.37 délután, 7.55 este, 10.55 este.
Érkezés Szombathelyről: 5.47 reggel, 7.18 reggel, 10.43 délelőtt, 6.08 este.

A magyar rész felelős szerkesztője

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter Alfréd

J. Pserhofer's Blutreinigungs-Pillen, vormals „UNIVERSAL-PILLEN“ genannt,

verdienen letzteren Namen mit vollem Rechte, da es in der That sehr viele Krankheiten gibt, in welchen diese Pillen ihre wirklich ausgezeichnete Wirkung bewährt haben. Seit vielen Jahrzehnten sind diese Pillen allgemein verbreitet und wird es wenige Familien geben, in denen ein kleiner Vorrath dieses vorzüglichen Hausmittels mangeln würde.

Von vielen Ärzten wurden und werden diese Pillen als Hausmittel empfohlen, ganz insbesondere gegen alle Uebel, welche durch schlechte Verdauung und Verstopfung entstehen als: Störung der Gallen-Circulation, Leberleiden, Erschlaffung der Gedärme, Windkolik, Blutandrang zum Gehirn, Hämorrhoiden (Goldader) u. sgl.

Durch ihre blutreinigenden Eigenschaften sind sie auch ganz besonders von guter Wirkung bei Blutarmuth und den davon herrührenden Krankheiten, als: Bleichsucht, nervösen Kopfschmerzen u. s. w. Diese Blutreinigungs-Pillen wirken außerdem so gelinde, daß sie nicht die geringsten Schmerzen verursachen und daher auch von den schwächlichen Personen und selbst von Kindern ohne Bedenken genommen werden können.

Diese Blutreinigungspillen werden einzig und echt erzeugt in der Apotheke „zum gold. Reichsapfel“ des J. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 in Wien und kostet eine Schachtel mit 15 Stück Pillen 21 fr. ö. W. Eine Rolle mit 6 Schachteln kostet 1 fl. 5 fr., bei unfranchirter Nachnahmeendung 1 fl. 10 fr. Bei vorheriger Einzahlung des Geldbetrages kostet sammt portofreier Zusendung 1 Rolle Pillen 1 fl. 25 fr., 2 Rollen 2 fl. 30 fr., 3 Rollen 3 fl. 35 fr., 4 Rollen 4 fl. 40 fr., 5 Rollen 5 fl. 20 fr., 10 Rollen 9 fl. 20 fr. Weniger als eine Rolle kann nicht verwendet werden.

N.B. Infolge ihrer großen Verbreitung werden diese Pillen unter den verschiedensten Formen und Namen nachgemacht; es wird daher erucht, ausdrücklich J. Pserhofer's Blutreinigungs-Pillen zu verlangen und sind nur diejenigen als echt zu betrachten, deren Gebrauchsanweisung mit dem Namenszuge J. Pserhofer versehen ist und die auf der Deckelaufschrift jeder Schachtel denselben Namenszug in rother Schrift tragen.

Von den unzähligen Schreibern, in denen sich die Komimenten dieser Pillen für ihre wieder erlangte Gesundheit nach den verschiedensten und schwersten Krankheiten bedanken, lassen wir hier nur wenige folgen mit dem Bemerken, daß Jeder, der nur einmal diese Pillen gebraucht, dieselben weiter empfiehlt.

Wien, den 30. April 1883.
Gedechter Herr Pserhofer! Seien Sie so freundlich und schicken Sie mir wieder 15 Rollen von Ihren unübertrefflichen Blutreinigungs-Pillen der Nachnahme. Ich spreche Ihnen auch hiemit meinen verbindlichsten Dank aus für die Wunderkraft Ihrer Pillen.
Es zeichnet sich hochachtungsvoll Franz Pawlikoff, Rdn, Lindenthal.

Währsche bei Rdn, am 12. September 1887.
Gnädige bei Rdn, am 12. September 1887.
Böhlgeborener Herr! Gottes Wille war es, daß mit Ihre Pillen in die Hände kamen und schreibe ich Ihnen jetzt den Erfolg hievon: Ich hatte mich im Wochenbette verfaßt, so daß ich meine Arbeit nicht mehr verrichten konnte und wäre gewiß schon todt, wenn Ihre wunderbaren Pillen nicht nicht errettet hätten. Gott segne Sie tausendmal dafür. Ich habe Vertrauen, daß mich Ihre Pillen ganz gesund machen werden, so wie Sie auch Anderen zur Gesundheit verhalten.
Theresia Knific.

Wien, den 9. Dezember 1887.
Gnädiger Herr Pserhofer! Den wärmsten Dank spreche ich Ihnen im Namen meiner 60-jährigen Tante aus. Dieselbe litt fünf Jahre an chronischem Magenkatarrh und Wötherrüdt. Das Leben war ihr eine Qual und glaubte sie sich schon aufgegeben. Durch Zufall erhielt sie eine Schachtel Ihrer ausgezeichneten Blutreinigungs-Pillen und war nach längerem Gebrauche derselben geheilt.
Hochachtungsvoll Josefa Reinzettel.

Wien, den 27. März 1889.
Gnädiger Herr Pserhofer! Ergebenst Gefertigter erucht um abermalige Zusendung von 4 Rollen Ihrer wirklich nützlichen und ausgezeichneten Pillen. Ich kann nicht umhin, Ihnen meine vollste Anerkennung hinsichtlich des Verhebes dieser Pillen auszubringen und werde ich dieselben, wo ich nur in die Lage komme, allen Leidenden auf das Wärmste empfehlen. Von dieser meiner Dankfugung ermächtige ich Sie hiemit, jeden beliebigen öffentlichen Gebrauch zu machen.
Hochachtungsvoll Anna Gabn.

Wien, den 8. Oktober 1886.
Gnädiger Herr Pserhofer! Erlaube freundlichst, mir eine Rolle zu 6 Schachteln von Ihren Universals-Blutreinigungs-Pillen zu senden. Nur Ihre wunderbaren Pillen habe ich es zu verdanken, daß ich von einem Magenleiden, welches mich durch fünf Jahre gequält hat, erlöst wurde. Wir sollen auch diese Pillen nie mehr ausähen und sage ich Ihrer Wohthaten hiemit meinen wärmsten Dank.
Mit größter Hochachtung Anna Pawlik.

Bernhardiner Alpenkräuter-Liqueur, von W. O. Bernhard in Bregenz, Eine Flasche 2 fl. 60 fr., 1/2 Flasche 1 fl. 40 fr., 1/4 Flasche 70 fr.

Amerikanische Gichtsalbe, bestes Mittel bei allen gichtischen und rheumatischen Uebeln: Rückenmarkleiden, Gliederreizen, Rheuma, Migräne, nervösem Zahnnuch, Kopfsch, Ohrenreizen u., 1 fl. 20 fr.

Augen-Ossenz, von Dr. Romershausen, zur Stärkung und Erhaltung der Sehkraft, in Orig.-Flacons à 2 fl. 50 fr. u. 1 fl. 50 fr.

Engl. Wunderbalsam, Eine Flasche 50 fr.

Ziaterpulver, gegen Katarrh, Heiserkeit, Husten u. Eine Schachtel 35 fr. mit Frankozusendung 60 fr.

Franzbranntwein, mit und ohne Salz, Eine Flasche 70 fr.

Frostbalsam, von J. Pserhofer, seit vielen Jahren anerkannt als das sicherste Mittel gegen Frostfäden aller Art, wie auch gegen sehr veraltete Wunden u. Ein Tiegel 40 fr. mit Frankozusendung 65 fr.

Außer den hier genannten Präparaten sind noch sämtliche in österr.-ungar Zeitungen angekündigten in- und ausländischen pharmaceutischen Spezialitäten vorrätzig und werden alle etwa nicht am Lager befindlichen Artikel auf Verlangen prompt und billigt besorgt.

Versendungen per Post werden schnellstens effectuirt gegen vorherige Geldeindung; größere Bestellungen auch gegen Nachnahme des Betrages.

J. Pserhofer's Apotheke „zum goldenen Reichsapfel“, Wien, I., Singerstrasse Nr. 15.

Franko werden Bestellungen nur gegen vorherige Einzahlung des entsprechenden Portobetrages effectuirt und stellen sich in diesem Falle die Postspesen bedeutend billiger, als bei Nachnahmeendungen.

Als echt sind nur jene Pillen zu betrachten, deren Anweisung mit dem Namenszuge J. Pserhofer versehen ist und die auf dem Deckel jeder Schachtel denselben Namenszug in rother Schrift tragen.

Die obgenannten Spezialitäten sind auch zu haben in Budapest bei Apotheker J. v. Cörök, Königsgasse 12; in Oedenburg bei Apotheker Lehmann.

Stoll's Kola-Präparate, vorzügliches Mittel zur Stärkung der Nerven, bei Magenleiden und Erkrankungen des Darmes 1 Liter Kola-Extrir oder Wein 3 fl., 1/2 Liter 1 fl. 0 fr., 1/4 Liter 55 fr.

Kaiser-Kola-Extrir in Flaschen zu 5 fl. 50 fr., 3 fl., 1 fl. 60 fr.

Kropf-Balsam, verlässliches Mittel gegen Blähgals. 1 Flacon 40 fr., mit Frankozusendung 65 fr.

Lebens-Ossenz (Prager Tropfen) gegen verdorbenen Magen, schlechte Verdauung, Unterleibsbeschwerden aller Art, ein vorzügliches Hausmittel. 1 Flacon 22 fr., 1/2 Flacon 5 fl.

Pulver gegen Fußschweiß. Dieses Pulver beseitigt den Fußschweiß und den dadurch erzeugten unangenehmen Geruch, konservirt die Beschuhung und ist erprobt unschädlich. Preis einer Schachtel 50 fr., mit Frankozusendung 75 fr.

Spizwegerichsft, ein allgemein bekanntes, vorzügliches Hausmittel gegen Katarrh, Heiserkeit, Krampfhusten u. Ein

Fläschchen 50 fr., 2 Fläschchen sammt Frankozusendung 1 fl. 50 fr.

Tannochinin-Bomade, von J. Pserhofer, seit einer langen Reihe von Jahren als das beste unter allen Haarnachmitteln von Wertem anerkannt. Eine elegant ausgestattete große Dose 2 fl.

Universal-Pflaster, von Prof. Stuedel, bei Hieb- und Stichwunden, bössartigen Geschwüren aller Art, auch alten, periodisch aufbrechenden Geschwüren an den Füßen hartnäckigen Drüsenleiden, bei den schmerzhaften Furunkeln, beim Fingerwurm, wunden und entzündeten Brüsten, Gichtfüßen und ähnlichen Leiden vielfach bewährt. Ein Tiegel 50 fr., mit Frankozus. 75 fr.

Universal-Reinigungs-Salz, von A. W. Bullrich. Ein vorzügliches Hausmittel gegen alle Folgen gestörter Verdauung, als: Kopfsch, Schwindel, Magenkrampf, Sodbrennen, Hämorrhoidal-Leiden, Verstopfung u. Ein Packer 1 fl.

Mia-Poko, vorzügliches Mittel gegen einseitiges Kopfsch, Zahnschmerz, Rheumatismus u.